

*Ezredéves álmok -
Az 1896-os Millenniumi Ezredéves
Országos Kiállítás a Városligetben*

A VÁROSLIGET VÁLTOZÓ SZEREPE BUDAPEST TÖRTÉNETÉBEN
2017. MÁJUS 11. - SIMON BERNADETT

KIÁLLÍTÁSOK A 19. SZÁZADBAN

- önreprezentáció
- pozitív kép

Világkiállítások
(fontosabbak: 1851,
1867, 1873, 1893, 1900)

Országos kiállítások
(fontosabbak: 1842,
1872, 1876, 1879, 1885)

Az 1851-es világkiállítás csarnoka Londonban.

1896

Előzmények

- 1882. október 17. - Magyar Tudományos Akadémiához felkérés
- négytagú Történelmi Bizottság (Botka Tivadar, Pauler Gyula, Salamon Ferenc, Szabó Károly)
- -> magyar honfoglalás 888-900 között következett be
- 1892. évi II. tc.
- 1893. évi III. tc.
- 1896. évi VII., VIII. tc.

Autotypia Wessely kőpót műintézetéből, Budapest

Gróf Zichy Jenő.

MILLENNIUMI EZREDÉVES ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁS

Ezredéves ország kiállítás
Magyar utca és templom

Exposition millénaire
Rue hongroise et église

1896. május 2 – november 3.

- Városliget – 520 000 nm, 240 pavilon
- két fő ünnepség: **május 2.** – megnyitó, **május 3.** Hálaadás; **június 5-8.** – hódoló felvonulás (**reprezentáció**)
- múlt, jelen, jövő együttes **bemutatása**
- Történelmi Főcsoport (12 csoport), Jelenkori Főcsoport (20 csoport)
- **szórakozás, látványosság** (Ős-Budavára, Konstantinápoly Budapesten, körképek)

Kny.B 345

Brossúra - 4 sétát ajánl

- 1. Például: Hadfelszerelési bemutató, Fiumei csarnokok, Néprajzi Falu, Budapest fő- és székesfőváros pavilonja (korabeli jelen)
- 2. Iparcsarnok, Korzó, világító szökőkút (múlt értékei, jelen ünnepélyessége, újdonságai)
- 3. Emberi életre vonatkozó pavilonok, pezsgős-, boroscsarnokok (jövő, várható fejlődés)
- 4. Közlekedés, nehézipar (jövő, várható fejlődés)

1896-ÉVI EZREDEVES ORSZÁGOS
KIÁLLÍTÁS HELYSZÍNRAJZA

1885 ÖRÖKSÉGE

1885: Király pavilon; 1896:
Gerbeaud-csarnok

1885, 1896: Iparcsarnok
és a Korzó

1885: Műcsarnok; 1896:
Egészségügyi pavilon

SZÓRAKOZÁS - LÁTVÁNYOSSÁGOK

„... egész Budapest illuminálva volt.”

KÉPEK LISTÁJA:

- A millenniumi kiállítás madártávlati képe, 1896. (SZT Album 133-Városliget – OSZK, Színháztörténeti Tár)
- Az 1878-as párizsi világkiállításra épült Eiffel-torony. In. Guide illustré de l'exposition universelle de 1889. Paris, 1889. (290.176 – OSZK, Törzsgyűjtemény)
- Az 1862-es londoni világtárlat csarnoka. In. Vahot Imre: Az 1862-ki londoni világkiállítás emlékkönyve. Pest, 1862. Melléklet (282.518 – OSZK, Törzsgyűjtemény)
- Budapesti Országos Általános Kiállítás. Napi Műsor, 1885. augusztus 10. (101. sz.) p. [1.] (H 26.427 – OSZK, Törzsgyűjtemény)
- Az 1896-ban épült Műcsarnok épülete. <http://dka.oszk.hu/html/kepoldal/index.php?id=6233>
- Az 1896-ban épült Vígszínház épülete. <http://dka.oszk.hu/html/kepoldal/index.php?id=6258>
- Gróf Zichy Jenő arcképe. In. Vasárnapi Ujság, 1885. május 3. (18. sz.) p. 291. (HC 2.960 – OSZK, Törzsgyűjtemény) (<http://epa.oszk.hu/00000/00030/01626/pdf/01626.pdf>)
- A Néprajzi Falut ábrázoló millenniumi képeslapsorozat egyik darabja, 1896. (Klap.45e Sorozat/6 – OSZK, Plakát- és Kisnyomtatványtár)
- A kiállítás megtekintése egy nap alatt. Kalauz az Ezredéves Kiállításban, 1896. (Kny.B 345 – OSZK, Plakát- és Kisnyomtatványtár)
- A városligeti kiállítás helyszínrajza. In. 1896. Magyarország, Ezredévi Kiállítás. Összeáll. Varga Katalin. Budapest, Atlasz, 1996. Melléklet (MD 63.787– OSZK, Törzsgyűjtemény) Ebben a formában kiállítva 2016-ban az OSZK Ezredéves álmok című kiállításán.
- Gerbeaud-csarnok. Ezredéves Kiállítási Emlék Budapest 1896. (Kny.B 1.204 – OSZK, Plakát- és Kisnyomtatványtár)
- A világító szökőkút és az Iparcsarnok. Ezredéves Kiállítási Emlék Budapest 1896. (Kny.B 1.204 – OSZK, Plakát- és Kisnyomtatványtár)
- Egészségügyi pavilon, Ezredéves Kiállítási Emlék Budapest 1896. (Kny.B 1.203 – OSZK, Plakát- és Kisnyomtatványtár)
- Ős-Budavára, 1896. (SZT Album 148-Mulatók OSZK, Színháztörténeti Tár)
- A Konstantinápoly Budapesti komplexumot hirdető képeslap, 1896. (SZT Album 148-Mulatók OSZK, Színháztörténeti Tár)
- Feszty Árpád: A magyarok bejövetele című körképének épülete, 1896. (SZT Album 133-Városliget OSZK, Színháztörténeti Tár)
- Ballon Captif Godard – A kötött léghajót ábrázoló plakát, 1896. (PKG.1914e/252 – OSZK, Plakát- és Kisnyomtatványtár)
- M. Hrabovszky Júlia: Ami elmúlt. Visszaemlékezések életemből. Egy polgárosszony vallomásai. [Sajtó alá rend., az utószót és a jegyzeteket írta Steinert Ágota]. [Budapest], Helikon, 2001. (MB 180.330 – OSZK, Törzsgyűjtemény)
- A millenniumi kiállítás egy részlete a millenniumi képeslapsorozat egyik darabján: az Iparcsarnok és a Korzó, 1896. (Klap.45e Sorozat/5 – OSZK, Plakát- és Kisnyomtatványtár)
- Magyarország történeti emlékei az 1896. évi ezredéves országos kiállításon. Szerk. Czobor Béla, Szalay Imre, Budapest, Bécs, Gerlach, 1896. (<http://mek.oszk.hu/00900/00941/html/>)
- Millenniumi Kiállítási Értesítő, 1896. február 16. (6. szám) p. [1.] (H 4.833 – OSZK, Törzsgyűjtemény)
- Heyer Artúr: Az ezredéves kiállítás madártávlati képe, 1896. In. Kettős kötődés. Az Osztrák-Magyar Monarchia, 1867-1918. Szerk. Szakács Margit, Székely Júlia. Budapest, Enciklopédia Humana Egyes., cop. 2001. (Magyar Nemzeti Múzeum TKCS, Budapest) (<http://mek.oszk.hu/01900/01905/html/index204.html>)

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

